

Fiche 6: Verkort BNC-fiche: Richtlijn kennismigratie (*blue card*)

1. Algemene gegevens

Voorstel: Proposal for a Council Directive on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purpose of highly qualified employment (officiële Nederlandse vertaling nog niet beschikbaar)

Datum Commissiedocument: 23 oktober 2007

Nr. Commissiedocument: COM (2007) 637 final

Pre-lex: PM

Nr. Impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:

http://ec.europa.eu/dgs/justice_home/evaluation/dg_coordination_evaluation_annexe_en.htm

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep migratie (toelating), SCIFA, JBZ-Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Justitie in nauwe samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

2. Essentie voorstel (max. 20 regels):

a) Inhoud voorstel:

Dit voorstel streeft ernaar de EU aantrekkelijker te maken voor kennismigranten uit derde landen. Daartoe stelt de Europese Commissie voor gemeenschappelijke toelatingscriteria te hanteren en een zogenoemde EU-blue card in te stellen. De toelatingscriteria behelzen onder andere dat:

- de kennismigrant uit een derde land beschikt over een arbeidscontract in één van de lidstaten;
- de kennismigrant voldoet aan de voorwaarden die voor het in het arbeidscontract omschreven gereguleerde beroep in de lidstaat van toelating gelden of bij niet gereguleerde beroepen de kennismigrant kan aantonen dat hij/zij beschikt over relevante hogere professionele kwalificaties en/of werkervaring, én
- dat het brutoloon ten minste drie maal het wettelijke bruto minimumloon is van de lidstaat van toelating. Voor kennismigranten jonger dan dertig jaar gelden mildere toelatingscriteria.

Het voorstel van de Commissie is volledig vraaggestuurd en de lidstaten besluiten over het aantal toe te laten kennismigranten. Zowel bij eerste toelating als bij doormigratie binnen de EU mogen lidstaten een arbeidsmarkttoets uitvoeren.

De kennismigrant uit een derde land die voldoet aan de criteria zal een werk- en verblijfsvergunning voor bepaalde tijd worden verstrekt, de EU-blue card. De EU blue card geeft de kennismigrant tevens recht op gezinshereniging en op gelijke behandeling met nationale onderdanen voor wat betreft geldende nationale wet- en regelgeving t.a.v. de werkplek, opleiding en training, erkenning van diploma's en kwalificaties en sociale zekerheid. Na twee jaar legaal verblijf en werk kan de kennismigrant werk zoeken in een andere lidstaat. De verblijfsperiodes in de verschillende lidstaten kunnen worden gecumuleerd ter verkrijging, na vijf jaar legaal verblijf, van een verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen.

Met het oog op het faciliteren van circulaire migratie zijn de mogelijkheden om tussentijds tijdelijk terug te keren naar het land van herkomst verruimd ten opzichte van de richtlijn inzake langdurig ingezetenen. Ook bepleit de preambule van het voorstel expliciet dat lidstaten zich onthouden van het rekruteren van kennismigranten uit sectoren in ontwikkelingslanden waar reeds een tekort aan deze arbeidskrachten is. In het voorstel is tevens opgenomen dat de richtlijn geen belemmering zal vormen voor het sluiten van overeen-

komsten tussen de Gemeenschap of tussen de Gemeenschap en de lidstaten enerzijds en landen van herkomst anderzijds, waarbij sectoren uitgesloten worden voor rekrutering.

b) Impact-assessment Commissie:

In het voorstel geeft de Commissie aan een zevental opties te hebben overwogen. Van deze opties wordt de impact weergegeven in het voorstel.

3. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid:

De Gemeenschap is volgens de Commissie bevoegd op basis van art. 63 lid (3) onder a en lid (4) EG. Naar Nederlands oordeel is dit de juiste rechtsbasis.

b) Functionele toets:

- *Subsidiariteit: positief*
- *Proportionaliteit: positief*
- *Onderbouwing:*

Subsidiariteit: Positief. Voor migratie van kennismigranten heeft EU-beleid een toegevoegde waarde. Het voorstel van de Commissie maakt de EU als geheel - in vergelijking met andere landen zoals de Verenigde Staten, Canada en Australië - aantrekkelijker voor kennismigranten. Daarnaast biedt het rechten (intra-EU-mobiliteit onder voorwaarden; eerdere toegang gezinsleden tot de arbeidsmarkt en opbouw status langdurig ingezetenen) die enkel op Europees niveau te regelen zijn.

Proportionaliteit: Positief voor wat betreft de invoering van de EU-blue card, voorzover de concept-richtlijn aanvullend is op het nationale kennismigratiebeleid. Hierover bestaat nog onduidelijkheid.

De lidstaten behouden de bevoegdheid om het aantal toe te laten kennismigranten zelf vast te stellen.

c) Voorlopig Nederlands oordeel:

Nederland is positief over een EU-regeling op het gebied van toelating van kennismigranten. Het vergroot de aantrekkelijkheid van de EU in de wereldwijde concurrentie om kennismigranten en het maakt Nederland aantrekkelijker voor kennismigranten als eerste land van bestemming, omdat op termijn migratie naar andere lidstaten gemakkelijker is. Nederland wenst wel meer intra EU-mobiliteit.

Het is positief dat de mogelijkheden voor circulaire migratie worden verruimd en dat er in de regeling aandacht is voor het voorkomen van 'brain drain'.

Vergeleken met de Nederlandse kennismigrantenregeling is het voorstel echter op een aantal punten ongunstiger voor de kennismigrant, zoals onder meer de toelatingscriteria en de kortere geldigheidsduur van vergunning, de blue card. Indien naast de blue card de lidstaten de mogelijkheid behouden voor het voeren van een eigen nationale kennismigratiebeleid, is dit minder bezwaarlijk.

4. Nederlandse positie

Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt:

Het Nederlands belang loopt parallel met het EU-belang voor wat betreft de toelating van kennismigranten: de toelating van meer kennismigranten tot de EU kan de economie van de EU als geheel stimuleren en daarmee ook (in)direct de Nederlandse economie en de mogelijkheid van intra-EU mobiliteit maakt het voor kennismigranten minder risicovol om naar een klein land te migreren wanneer het perspectief bestaat van migratie (op termijn) naar andere EU-lidstaten. In dat kader is het belangrijk dat het voorstel:

- uitgaat van vraagsturing;
- complementair is aan het nationale beleid en niet belemmerend werkt op het Nederlandse beleid om hooggekwalificeerde arbeidsmigranten aan te trekken;
- de toelatingsprocedure zo eenvoudig mogelijk vorm geeft zonder onnodige barrières op te werpen.

Toetsing aan bovenstaande uitgangspunten levert de volgende beoordeling op:

- Positief is dat het voorstel uitgaat van vraagsturing. Ook de vrije toegang tot de arbeidsmarkt voor gezinsleden en de hoogte van het salariscriterium past binnen het Nederlandse beleid.

- De richtlijn voldoet niet aan het uitgangspunt van snelle en eenvoudige procedures:
 - o Naast het salariscriterium zijn aanvullende criteria opgenomen met betrekking tot de kwalificaties en/of werkervaring. Dit zal zeker bij niet gereguleerde beroepen zorgen voor extra administratieve lasten.
 - o Een belangrijk bezwaar tegen het onderhavige voorstel is dat het toestaat dat lidstaten een arbeidsmarkttoets uitvoeren bij eerste toelating van de kennismigrant, danwel bij doormigratie van de EU-blue card houder. Dit ondergraaft de doelstelling van het voorstel om te komen tot één gemeenschappelijke toelatingsprocedure, waardoor de EU als geheel aantrekkelijker wordt voor kennismigranten ten opzichte van andere landen, zoals de VS, Canada en Australië. Bij doormigratie van de blue card houder naar een andere lidstaat dient de toelatingsprocedure zo eenvoudig mogelijk te zijn. Nederland wenst meer intra-EU-mobiliteit.
 - o De beperkte geldigheidsduur van de blue card zorgen voor extra administratieve lasten.
- Onduidelijk is of de ontwerp-richtlijn aanvullend is op het nationale beleid inzake kennismigratie (zie artikel 4, tweede lid) en of Nederland het referenten-systeem bij kennismigranten kan handhaven (artikel 11 van de ontwerp-richtlijn geeft wel de keuze om de blue card aanvraag door de kennismigrant of door zijn werkgever in te laten dienen).